INT. INSTITUUT
SOC. GESCHIEDENIS
AMSTERDAM

20K 47523

Karaman Halkevi Yayın Organı

SÖYLEŞİ

Onbeş Günde Bir Yayınlanır

Ya Bağımsızlık Ya Ölüm

M. Kemâl

Yıl : 1 Sayı : 2

SÖYLEŞİ'den

Söyleşi'nin Sizlere ulaştırmakla kıvanç duyduğumuz 2 sayısı, Karaman Halkevi'nin sürekli aşamalar zincir'inin yeni bir halkasıdır... Görevler ve sorumluluklar taşıyan bir derginin, en güç hazırlanan, ama bu oranda da önemli ilk sayıları, sözleri gibi içeriği ve yönünüde belirlemiş bir dergiyse, içinde bulunduğumuz faşist baskıların yoğun olduğu günlerde, dahada artan güçlülüğü ve önemidir sanırız. Dergimizi, eşyayı ve olayları doğru tahlil eden ve Türkiyenin sosyal pratiği ile dolaysız ilinti kurmuş, gerçek bir emeğin ürünü olan, incelemelere, şiirlere ve öykülere açık tutuyoruz.

Dostluklar.

Söyleşi adı anılmadan, dergide yayınlanan yazılardan alıntı yapılamaz ve isim alınmaksızın başka bir yerde yayınlanamaz.

Karaman'da 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ilk kez kutlanmadı

Her yıl Karamanda kutlanan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı bu yıl kutlanmadı. Hatırlanıldığı kadarıyla ilk kez ortaya çıkan bu durum yurtseverlerde üzüntü yarattı.

Ankarada 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını «Protesto mitingi» durumuna sokan komando bozuntu larının uzantıları, Karamanda işi baştan ele aldılar. Bir takım yöneticiler üzerinde kurdukları sanılan baskılar la bayramın kutlanmasına engel oldular. İşin ilginç ya nı halkımızın nefretini kazanan bu bir avuç kişinin yö teciler üzerinde etkin olmaya kadar varan gücü « » ne reden aldıklarıdır. Yoksa yöneticlerde mi bu bir avuç kişinin isteklerini yapma yolunda baskı altında tutulu yor Bilemiyoruz.« »

Bu kişilerin bayram öncesi yayınladıkları bildiride masum ve temiz kızlarımızı «sahnede striptiz dansı ya pan fahişelere» benzetmeleri ve «fahişeleri seyretme heyecanıyla seyrediyoruz» demeleri, kendi ruhsal yapı larını ortaya koyması bakımından birölçüt oldu halkı mız için. Yine bildirilerinde «Bayramın yapılmaması için çalışacaklarını» belirtip halktan bu konuda yar-dım istediler. Bildirileri geniş halk kesiminde nefretle karşılandı protestolara neden oldu. Durum bu olduğu halde, olabilecek bir olaydan sakınan yöneticiler, önce ortaklıkta görünmedi, sonra da 19 mayıs gençlik ve Spor Bayramını bu yıl hiç kutlanmamak üzere iptal e dip, işin içinden sıyrıldıar Şurasını belirtelim ki, halk, kışkırtabilecekleri, kendi amaçlarına araç olarak kulla nabilecekleri kuşkusu yanlıştır; Böyle bir, düşünce yurt sever yiğit Karamanlı halkımızın aşağılanmasıyla eşde ğildir. Biz, halkımızın, artık bu şarlantaların kışkırtma larına kulak asmayacak denli yetkin olduğunu biliyoruz Zorla not korkutmacasıyla okuldan atma korkutmasıy la kuruluşlarına katıp, çıkardıkları üç-beş çoluk-çocu-ğu görüp, onların kuru-sıkılarına boyun eğmeyi en azın dan olagan karşılamıyoruz.

Bir takım, kişilerin, gerçeği göremiyerek, geniş halk kesimin isteğini kenara iteleyip bir avuç komando bo zuntusunun isteği doğrultusunda tavır olması doğrusu çok üzücü. Kaldı ki, bu bildirileriyle, bu kişiler suç iş lemişlerdir. Atatürk Devrimlerine dil uzatılmış halkımı zın masum yavrularına hakeret edilmiş ve fahişe denil miştir.

Düşünce, kişiyi sarmalayan maddi ortamdan kay naklanır ve kişinin davranışında etkin olur. Biz şimdi ye dek kızlarımızı «sahnede sritiptiz dansı yapan fahişe ler» olarak görmediğimiz gibi hiç kimsenin de masum yavrularımıza bu gözle bakabileceklerini aklımızdan bile geçirmiyordu. Çünkü bizim gözümüzde kızlarımız sayıgı duyduğumuz kutsal bildigimiz eşitimizdir.

Bu beyler masum yavrularımızı meğer striptiz dansı yapan fahişeler olarak görüyor ve büyük bir zevkle sev rediyorlarmış. Beyler lütfen söyledigine dikkat edin, o masum yavrular hepimizin kardeşidir.

ULUSAL BAYRAMLARA NEDEN ÖNEM VE-RİLMİYOR?

Nedense içinde bulunduğumuz yılda- dahada belir gin kurtuluş bayramlarımıza önem verilmedi de bir ta kım kentlerimizin alınış günleri çok şaşaalı bir biçimde kutlandı.

Çağımız istila çağı değil kurtuluş çağıdır. Uluslar emperyalizmi sürüp çıkarıyor ülkesinden. Çalışanlar sö mürü ve zülüm zincirini daha bir hırslı daha bir bilinçli kırıyor. Durum bu olduğu halde Kurtuluş günlerimize önem verilmemesi nasıl yorumlanabilir?

19 Mayıs 1919 günü Ulusumuzun emperyalizmi söküp atmak için vereceği anti-emperyalist mücadelesi nin ilk adımının atıldığı gündür, Bağımsızlık mücadele mizin meşalesinin yakıldığı gündür yaşlılarımız. Böy le bir gün nasıl olurda kutlanmaz?

Yaşlılarımız anlatıyor: «Bu bayramlar eskiden bir değişik kutlanırdı. Bütün kent cadde ve sokakları, köy alanı ve evleri bayraklarla donanırdı. Bayramı yalnız ö retmen-öğrenci-görevli kutlamazdı. Halk katılır halkla kutlardı bayramı. Köy alanları kent meydanları öğrenci lerin gösterileri yanında halkın gösterileriyle daha bir

devamı 2 sayfada

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı İlk Kez Kutlanmadı

Baştarafı 1 sayfada

şenlenirdi. Köylü kentli ne olursa olsun bu bayramları heyecanla beklerdi. Şimdilerde öyle mi ya? Neden ki acap? Doğrudur yaşlılarımızın anlattığı.

Ulusal Bayramlarımızın önce halktan koparılması sonra içeriğinin kofiaştırılması ve nihayet önemsizleştirilmesi sistemli bir çalışmanın sonucunda oluşturulmuştur.

İşbirlikçilerine yurtsever halkımızın, emperyalizme ve o'na göbekbağı ile bağlanmış yerli gericiliğe karşı uyanık olması, emperyalizmle işbirliği yapan halk düşmanı satılmanı, vatan hainlerinin işlerine gelmedi. önce direkt saldırmaya cesaret edemediler. Yiğit halkımızın öfkesinden korktukları için uzun süreli sincise bir yol tuttular. Bu yol bilinen bir yoldu. «Önce tabulaştır, sonra içini fare gibi oyup kozlaştır, daha sonrada dokunuver göçsün.»

Ulusal Bayramlarımızda sistemli olarak önce kitlelerden koparıldı. öğretmen-öğrenci-görevlilere, bir görev olarak verildi. Sonrada kitlelerin katılmasını önlemek için bayram yerlerine giriş-çıkış paralı yapıldı. Yoksul halk kiteleri bayramdan toplumun en ilerici en dinomik kesimi gençlikten koparılıp atıldı. Paralı insanların eğlence günleri durumuna sokuldu. Ve ister istemez bu beylerin beyzadelerin beğenilerine göre uyarıldı bayramlar. Bayramlarımızın emperyalizme karşı bağımsızlıkçı yanı yok edildi. Bir yandanda yoksul halk kitlelerinin düşmanlığı körüklendi, kendi beğenilerine göre düzenledikleri bayramlarımıza.

Durum bu olduğu halde, Atatürk düşanlığını gün geçtikce azıtan bir takım katil ruhlu kişilerin ağa-babalarının oluşturdukları şekilsel olguya karşı çıkmalarının nedenini çok iyi biliyoruz.

Onların karşı çıktıkları şey, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramında kızlarımızın şortla yada aşortmanla gösteri yapmaları değil, Ulusal Bayramlarımızın bağımsızlıkcı özüdür.

Biz şekle değil öze önem veririz. Denilene değil, yapılana bakarız. Bu gün için ulusal bayramlarımız Bağımsızlıka özünden koparılıp şekilsel bir yapıya büründürülmüştür. İsin acı yanı ise Ulusal Bayramlarımızın ön plâna cıkarılan şekilsel yanına karsı cıkar görünenlerin halkımızın saygı duyduğumuz dinsel inançlarını da utanmazcasına kendilerine araç yapanların, karşı çıkar görundükleri olguyu kendi ağababalarının oluşturduğunu bilmeyecek denli aldatılmış şartlandırılmış olmaları.

Bayram törenlerindeki şekilsel olgular bizce ikinci plânda tartışılır. Bayramlarda ne giyileceği ise insan sağlığı düşünülerek saptanır. Bizim kesin-kes sahip çıktığımız şey Ulusal Bayramlarımızın içeriğidir, O'nun Bağımsızlıkçı Anti-emperyalist yanıdır.

Ve biz, bu yanıyla, ulusal Bayramlarımızı sonuna kadar savunuyor, paralı kişilerin eğlence günleri olması durumundan çıkarılıp yeniden halkın katıldığı kutladığı bayramlar olmasınıistiyoruz.

Yaşasın Halkımızın Bağımsızlık Mücadelesi

Hahrolsun Emperyalizm ve yerli işbirlikçileri

23 NISAN ULUSAL EGEMENLIK BAYRAMI DA YETERİNCE KUTLANMAMIŞTI.

Yağmur bahene edilerek 23 Nisan Ulusal Egemenlik çocuk Bayramı toplu törenle kutlanmadı. Okullara, öğrenciler hapsedilircesine tıkıştırılıp Mülki Amir beklendi Mülki Amerin Bayramımız kutlu olsun sözüyle yetinilip günün anlam ve önemini belirten konuşmalar bile yapılmadı.

Bir takım okullarda; Türkçülük bayramı ilan edilen günlerde, okullar savaş kışkırtıcılığı yapan marşlarla çınlandığı Ziya Gökalp'ı anma günü adı altında günler düzenlendigi ve bu günlerde çıkarın bozkurtu kurtasın bu yurdu sözüyle biten şiirler okunduğu bu şiir bir okul müdürünce okunmuştur ve bu şiirlerin Ziya Gökalpa maledildiği ve bununla açıkça belirli bir siyasi görüşün propogandası yapıldığı halde, aynı okullarda Ulusal Bayramların geçiştirilmiş olmasını, Ulusal Bayramlarımıza indirilmiş darbe olarak görürüz.

Bu durumu sorumlular katında kınıyoruz.

27 MAYIS ANAYASA BAYRAMINA GEREKEN ÖNEM VERİLMEDİ.

27 Mayıs Anayasa Bayramımız kazamızda salt bir askeri bando takımının gecit resmi durumuna indirgendi. Okulların 27 Mayıs Anayasa Bayramına katılmasının sağlanmamıs olması kitleleri kucaklayacak törenlerin yapılmamıs olması yurtseverlerde hosnutsuzluk yarattı.

Taşkale Halkodası Açıldı

29 Mayıs 1976 Cumartesi günü bir bayram vardı Taşkalede Yiğit Taşkale halkı kasabanın üzerinde tüm hırçınlığıyla yükselen kayalığa ve onun tabanında uzayıp giden vadiye sevincisini haykırıyordu. Türküler söylendi, oyunlar oynandı, şiir okundu, el çırpıp Hora tepti ve faşizme hıncını haykırdı. Yiğitti inançlıydı, kararlıydı. Taş kale halkı.

Evet tam bir bayramdı 29 Mayıs 1976 cumartesi günü. Kadınıyla kızıyla çocuğuyla yaşlısıyla genciyle kutladı bu günü Taşkalelilei. Çünkü o gün Atatürk'ün temelini attığı Halkevlerinin Karaman şubesine bağlı Taş kale Halkodası çalışır duruma geçmişti.

28 Mayıs Cuma günü tüm yasal gerekler yerine getirilerek Taşkale Halkodası resmen açıldı. Açıldığı ilk günlerinde durumu yerinde görmek inceleme yapmak, yiğit Taşkale halkının Halkodasına karşı tutumu nu gözlemek için yönetim kurulu Başkanımız Muham met Çekiç yazmanımız İbrahim Çoban Yönetim Kurulu üyemiz Mehmet Yesildal ve beraberlerinde pek çok üyemiz 29 Mayısta Taskaleye gittiler.

Taşkale Halkodası Başkanı Mehmet Şanlıtürk, Yönetim Kurulu üyeleri ve yaşlı genç tüm Taşkaleliler Karamandan varan konukları sevinçle bağrına bastı. Tüm Taşkaleliler yaşlısıyla, genciyle, kadınıyla, kızıyla oradaydı. Bu nedenle Halkodası binası almadı, sel gibi dışarı taşıldı.

Taşkale Halkodası Başkanı Mehmet Şanlıtürk ve Karaman Halkevi başkanı Muhammet Çekiç Halkevlerinin. Halkevinin ve Halk odasının amaçlarını Halkevleri tüzüğüne dayalı olarak açıkladılar.

Yiğit Taşkale halkı konukları bırakacak gibi değildi. Büyük bir kalabalık kendiliğinden gelme bir şekilde eğlenmeye başladı. Konuklar ve yiğit Taşkaleliler hemen kaynaşıverdi. Taşkaleli yiğit gençler halay çekip hora tepti. Yaşlı kadın ve erkekler el çırptı, alkışladı.

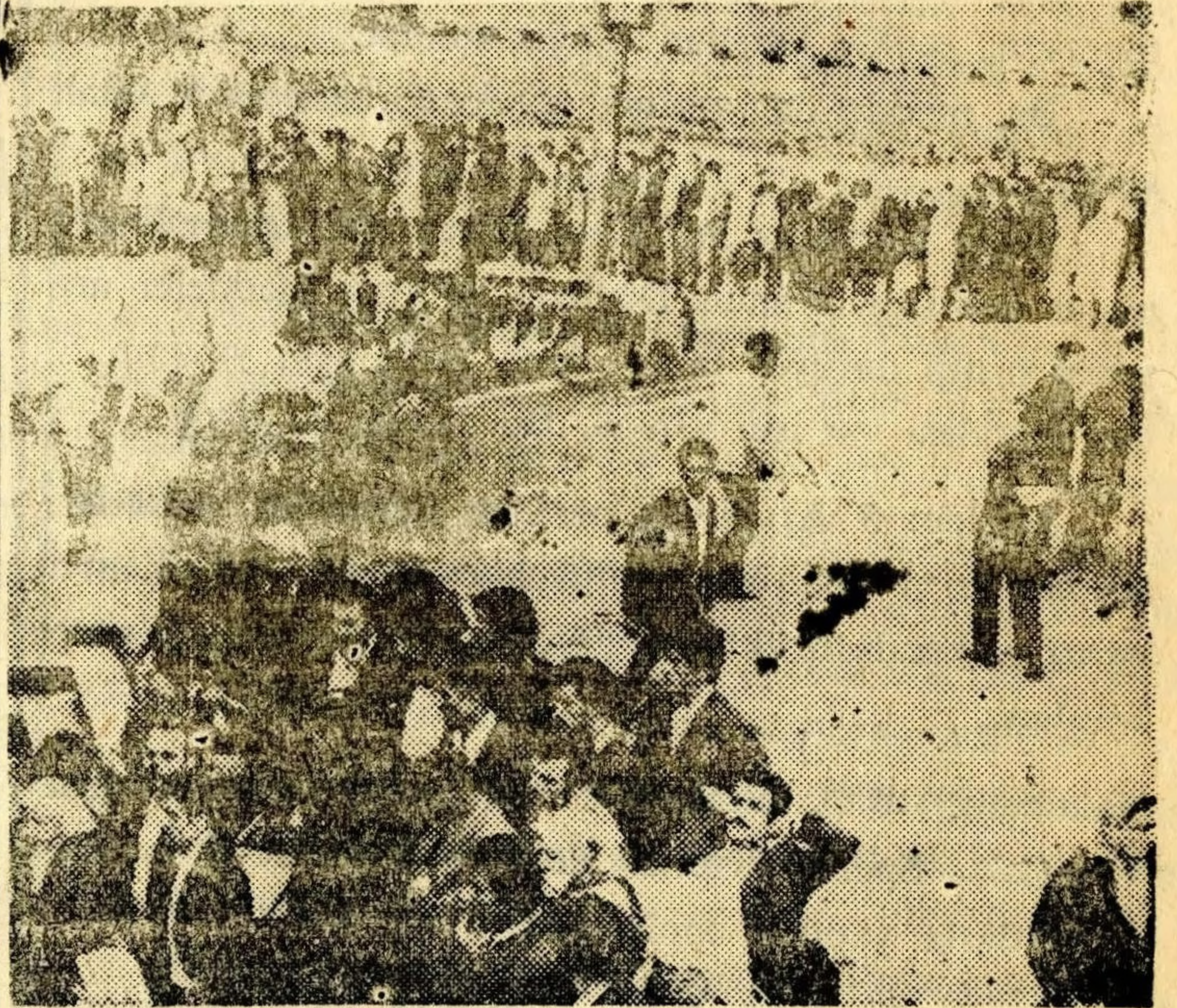
Taşkaleli yiğit gençler kendi besteleri olan türküler okudular. Bozulmamış, Anadolu, Anadolu kokan türküler gökyüzüne ağdı. Konuklarda saz çaldı, türkü söyledi, yiğit Taşkalelilere eşlik etti.

Taşkaleli yurtseverler ve konuklar haşır-neşir olmuş Halkodasının açılışının sevincini paylaşırken jandarma ekibi çıkıp geldi.

Muhbir vatandaş ne sandı bu eğlenceyi bilmiyoruz ve de hoş karşılıyoruz bu muhbir vatandaşı. Bir zamanlar yetkili kişilerin vatandaşı muhbirliğe sürüklediğini de biliriz çünkü inanıyoruz ki Taşkalede hiç bir Atatürk düşmanı hiç bir halk düşmanı barınamaz.

Jandarma ekibi geldiğinde halk bir kat daha coştu. Ayaklar yeri bir kat daha fazla dövüyor, eller bir başka türlü şaklıyor türküler bir başka türlü söyleniyor heeyetttler bir başka türlü çekiyordu. Saygı duyduğumuz kutsal bildiğimiz anamız bacımız, Taşkaleli yiğit emekçi kadınları da bir başka türlü el çırptı jandarma gelince yiğit Taşkaleliler hiç bir olaya yer vermiyecek olgun denli Kemalist, Ekonomik ve Demokratik mücadelelerini başarıya ulaştırabilecek derecede yetkin. Halk odalarını sonuna dek savunacak güçteydiler.

Devamı S. Dört'de

Taşkale Halkodası

Baştarafı S. 3'de

Selam size yiğit Taşkaleliler,

Halkodanız kutlu yarınlarınız sömürüsüz olsun,

JANDARMA EKİBİ NİYE GELDİ Kİ?

orasını bilemeyiz tabi-Ama, yine de, iyi niyetli bazı ya olduklarını sanıyoruz. Neyse, işin bu yanını bırakıp, salardan maddeler aktarıverelim.

Anayasa madde: 28 Herkes önceden izin almaksızın silahsız ve saldırısız toplanma veya gösteri yürüyüşü yap ma hakkına sahiptir. Bu hak, ancak kamu düzenini ko rumak için kanunla sınırlanabilir.. Ne kadar açık bir madde.

29.1.1976 tarihinde, 1932 sayılı kanunla değişik 171 nolu toplantı ve gösteri yürüyüşü Hürriyeti hakkın daki kanunun 1'nci maddesi şöyledir.

Madde: 1. «Herkes önceden izin almaksızın Bu kanun hükümleri dairesinde, silahsız ve saldırısız ola- rak, belli maksatlarla toplantılar veya gösteri yürüyüş leri yapma hakkına sahiptir.»

B — Kanun örf ve adeta göre yapılacak toplantı merasim, şenlik karşılama uğurlamalar.

Bu madde de yoruma gerek görülmeyecek denli açık...

Diğer maddeler mi? Evet, eveet.. Bir takım kısıtla malar getiriyor. Kanun Devleti» anlayışı maddeler ara sında sırıtıp duruyor tabii.. Ama birde aynı yasanın 5' inci maddesi var işin içinde.. Bu madde de şöyle..

Madde: 5 A) Siyasi partiler, dernekler. şirketler, sendikalar ve sair tüzel kişiliği haiz teşekküllerin kanun larına ve kendi tüzüklerine göre yapılacak kapalı yer top lantıları..

maddenin A.B.C. fıkralarına nasıl işlerlik kazandırdığını

C — Spor faaliyetleri ile, ilmi ticari, ve ekonomik maksatlarla yapılan toplantılar.

D — Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanların Devlet ve Hükümet işleri hakkındaki toplantı ve konuş maları ile Türkiye Büyük Milet Meclisi üyelerinin halk ile yapacağı hasbihaller Bu kanun hükümlerine tabii değildir.

Halkevleri tüzüğünün, yukarıda adı geçen 5'nci maddenin A.B.C. fıkralarına nasıl işlerlik kazandırğını öğrenmek isteyenler, zahmet olmazsa Halkevleri Tüzü ğünü inceleyiversinler yeter.

Tüzüğümüzün tanıdığı ve de emrettiği çalışmaları ne pahasına olursaolsunyapacağız. Baskından yılmayaca ğız.

Bu böyle biline..

Yaşasın Halkımızın kurtuluşu yoluna başkoyanlar.

Tamamlama kursları devam ediyor

Sınıfını doğrudan doğruya geçemeyen öğrenciler tamamlama kurslarına kalmışlardır. Tamamlama kurs larına katılmak zorunlu değildir yalnız tamamlama kurs larına katılacak öğrencilerin velileri okul müdürlükle rine dilekce vermeleri gerekiyordu. Dilekçe vererek ta mamlama kurslarına katılan öğrenciler eğer kurs süre since girmeleri gereken saat toplamının üçte birine de vam etmezlerse o dersten sınav hakkını kaybedip, sınıfta kalmış sayılacakları belirtilmiştir. Kursa devam etme yenler ise, kurs sonusürülürse olacağı bu.

Öğrencilerimize başarılar dileriz.

ÖZÜR

Söyleşi'nin birinci sayısında, ikinci sayımızda çıka cağını belirttiğimiz «Bildirinin» teknik bir arıza nede- niyle, 3 sayımızda çıkacağını okuyucularımıza duyuru- ruz.

Kısa... Kısa...

Aynı düzeyde bir müdürle bir müdire kendilerini ta nıtmak için çırpınıp dururlarmış.

Müdire Hanım, kendi adını sık sık kullandıkları için öğrencilere baskımı yapıyormuş ne? Ben erkeklere hükmedeciğimmi diyormuş? Halk arasında böyle bir söylenti var da. Bir önerimiz var. Sokakları karalayan lara çıtlatıversin işi. Valla, tüm sokaklarda Onun adın dan geçilmez olur.

Müdürün mü yaptıkları..?

Hani öğrenoiler tamamlama kurslarına kaldılar ya İşte bu kurslara devam edebilmek için öğrenci velisi nin dilekçe vermesi gerekiyor. Bizim bildigimiz dilekçe yi illada dilekçe sahibinin bizzat dilekçeyi vereceği ye re kadargelip vermesi gerekmez. Ama bu müdür ne ya pıyormuş biliyormusunuz? Öğrencilerin getirdikleri di- lekçeyi kabul etmiyormuş ve de Veliniz bizzat gelip ve recek diyormuş.. Aman ha dikkat bu kişinin gençlik arasında bir sürüde ajanları varmış. Ajanlarına saptat- tığı kişiler falan olursanız belli mi olur vurur öldürüve rir valla. Diğerlerinede kendi boyunu possunu göstere cektir. Ne garip değil mi?

Birinci sayımızda Karamanın tarihi yapıtlar ba- kımından zengin olduğunu belirtmiş ve bu tarihi yapıt ların bir takım kuruluşların yaz-boz tahtası durumuna çevirmelerine karşı çıkmıştık. Ve de bu tarihi yapıtlar ü zerine yazı yazdırılmayacağını yazanların koğuşturmaya uğraması gerekli olduğunu da belirtivermiştik. Bu bir yana bu yazılarla Atatürk Devrimlerinede hakeret edil miş olduğunu yinede bir kez daha vurgulayalım.

İlgililere sesleniyoruz. Turizm mevsimi çoktan baş lamış durumda lütfen tarihi yapıtlar üzerindeki her ne şekilde olursa olsun karalanmış yazıları yada şekil- leri sildiriniz.

Milliyetçi geçinenler lütfen tarihi yapıtlar üzerine yazı yazmayın yazacaksanız başka yer mi yok be karde şım? Nasıl olsa birileriyle işbirliği yapıp rahat rahat ya zıyorsunuz.. **gibi.**

Apaçık

Karaman Ticaret Lisesi Öğrencileri

1975—1976 öğretim yılında Karaman Ticaret Li sesindeki Devrimci öğrencilere Birçok Faşist Baskılar yapılmıştır. Bazı sınıflarda Faşist Hocalar Ders yerine Faşist Bilgiler öğretmeye Başlamışlardır. Bu dersin Ho casına dersin faşizm dersi olmadığı hatırlatıldığı zaman öğrenciler Komünist Damgasıyla Damgalanmıştır. Diğer taraftan Halk Evine giden biz devrimci öğrencilere fa şist hocalar tarafından Halk Evine gitmemiz engellen- meye çalışılmıştır. Biz yine bu baskılar karşısında yılma dan mücadelemizi sürdürdük ve sürdürmeyede kesinlik le kararlıyız. Okulumuzda sene başından beri boş ge çen İngilizce dersi kurslardada boş geçmektedir. Mu- hasebe derslerine giren bayan hoca ikinci dönemde 3 aylık rapor alarak okula gelmeyerek bu dersten bütün öğrencileri bırakmıştır. Bizim anlayamadığımız bir nok ta, hiç bir hastalığı olmayan bir hocaya 20 günden faz la rapor vermeye yetkisi olmayan Hükümet doktorunun rapor vermesidir. Okulumuzun altı üzüm deposudur. yazın şarap kokusundan kışında soğuktan ders yapmak çok güçtür. Birçok arkadaşlarımız bu sebepten hastala narak devamsızlığı dolup sınıfta kalmıştır. Diyecekler rapor alsaydı. Gayet olağan olağan ama bizim Karaman daki hükümet doktorı raporu parasıyla veriyor. Yok sul Emekçi halkın çocuğundada Bu olmadığından hak sızlığa uğruyor.

Okulumuzun Başka bir sorunuda Devamsızlığı do lan öğrencilerin sınıfta kalmasıdır. Evet okul disiplin yönetmenliğinde devamsızlığı dolan öğrenciler sınıfta kalırlar der. Ama bizim okul idaresi devemsızlığı do lan üçüncü sınıf öğrencilerin hepsinin devamsızlık sü resini uzatarak sınıftan geçiriyor. Fakat ara sınıflardaki birtek kişinin bile devamsızlığı uzatılarak geçirilmiyor. Buda okul idaresinin bozukluğunu gösteren bir neden dir. Okulumuzda hocayla tartışmaya giren öğrencinin konuştukları aynen şöyledir.

Hoca kahramanlıktan Bahseder derki çocuklar ben Fatihi ve buna benzer Osmanlı padişahlarını sevmeyen bir kimsenin kanından şüphe ederim ve onu Türk say mam vede gördüğüm yerde yok etmeye çalışırım.

Devamı S. 6'da

Apaçık

Baştafı 5'de

Oğrenci der bizim meselemiz gelecek günler için dir Ekonomik meseledir geçmişten çok geleceğimizi du şünmeliyiz. Elimizin emeğini almalıyız, Türkiyemizi Emperyalist ülkeler peşkeşe çektirmeyelim Amacımız tüm ezilen Türk ve Dünya Halklarıdır. Siz Amerikan uşaklarısınız Biz Emekçi halkımızın öz evlatlarıyız biz sizler gibi sokak ortalarında kan döken eli zincirli bıçaklı sopalı eşkiyalar degiliz biz anti faşist anti Emperyalistiz biz Atatürk, Milliyetçileriyiz. Sizler maskeli Atatürkçülersiniz der ve bu öğrenci disipline girer. Yine aynı hoca okul idaresine ATATÜRK Rozetlerinin iste diğini yaptıramaz. Biz öğrenciler olarak eğitimin de mokratik usüllere göre yapılmasıdır. Yaşasın demokratik orta öğretim.

Yunus Emre...

Yunus Emre...

Büyük Halk Ozanı Yunus Emre Karamanlıdır. Buna inanıyoruz. inanıyoruz amma, bir başka kentte sahip çıkıyor koca ozan Yunus Emreye Bu yılda, Yunus Emre günü düzenlendi o kentte Televızyonda seyrettik şenlikleri. İyi ama be kardeşim, bu kazanın mulki Amiri Belediye Başkanı ilgililer bu konuda hiç olmazsa basına olsun bir açıklama yapamazlar mıydı?

— Karaman Halkevi olarak Yunus Emrenin Karamanlı olduğunu kesin delillerle kanıtlayabilmek için arkadaşlarımız bilimsel bir araştırmaya girmiş bulunmaktadırlar. Bu konuda değerli kaynaklara sahip olanlraın Karaman Halkeviyle ilişkiye geçmeleri önemle rica olunur.

Araştırmalar sona erdiğinde kamuoyuna ve basına açıklama yapılacaktır.

Açmazın Kökeni

Emperyalizmın sömürü alanına sokulmuş ülkeler içinde Türkiyemizin de yer aldığı gerçeğini, iktidarda da olsun, muhalefette olsun, siyasi irticaın hasıraltı etmesi kadar doğal bir şey düşünülemez. Çünkü bu gerçeği, sömürünün dişlileri arasında hunharca ezilmekte olan, başta işçi sınıfımız olmak üzere, yoksul köylü ve derece derece orta sınıf ve zümreler gereği gibi kavrayıp bilinçlendikleri, gereği gibi örgütlendikleri gün emperyalizme ve yerli işibirlikçilerine karşı, gereği gibi karşı koymayı göze aldıkları gün siyasal irtica için ölüm çanları çalıyor demektir.

Bundan böyle siyasi irtica için en hayati sorun, geniş halk yığınlarının bilinçlenme örgütlenme karşı koyma olanaklarını yok etme sorunudur. Siyasi irtica bu yönden bilinçli ve örgütlüdür. Örneğin, yasalardaki anti-demokratik maddelerin üzerine bu nedenle titremektedir. İşbirlikçi sermayedarlara, feodal artıklara, büyük toprak sahiplerine ve bunların fedaisi durumundaki çevrelere, pratikte, sınırsız biçimde örgütlenme özgürlüğü sağlanmıştır. Buna karşı toplumumuzdaki tüm degerlerin yaratıcıları olan işçiler ve köylülerin örgütlenmesine karşı faşist rejimlerden aktarılmış kanun maddeleri yürürlüktedir.

Emerpalizmle mevcut ilişkilerin sürüp gitmesini, birbirleriyle yarışır biçimde savunan mevcut siyasi partilerin desteğindeki, yeni kabine, görev basındadır. Bu değisikliği bazı aydınlarımız iyimser bir tutumda yorumlayabilirler. Onların yorumları bir tarafa, sorunu tayin edici bilimsel etkenleri içinde, bir kere daha tahlil etmede yarar vardır.

SOSYAL DÜZENİN UNSURLARI

Sorun, memleketimizdeki sosyal düzendir. Çabalama kaptan ben gidemem, diye avaz avaz bağıran, bir sosyal düzen..

Sosyal düzen nedir? Ya da onu oluşturan tayin edici etken nedir? Üretim biçimidir. Üretim biçimi nedir Ya da onu oluşturan unsurlar nelerdir? Birbirinin zıddı olan üretim güçleri-üretim ilişkileridir. Üretim güçleri nedir? Üretım araçlarıdır, hammaddelerdir, üre-

Devamı S. 7

Açmazın kökeni

Baştarafı S. 6. da

timdeki insandır. İşbilgisi, iş alışkanlığı yada yatkınlığıdır. Üretim ilişkileri nedir?

Mülkiyet ilişkileridir. Üretim araçlarının hangi sınıf ve zümrelerin mülkiyetinde olduğu, üretilen nesnelerin mülkiyetinin hangi sınıf ve zümrelerde olduğu, kısacası mülk sahibi olanlarla olmayanlar arasındaki ilişkilerdir.

Üretim biçiminde bir değişme olmadan toplum düzenindeki bir değişmeden söz etmenin anlamsızlığına değindikten sonra üretim biçimindeki değişmelerin nasıl gerçekleştiğinede kısaca değinelim: Üretim güçleri ve üretim ilişkileri birbirleri ile karşılıklı etki-tepki ilişkileri içinde bulunur. Ama üretim biçimindeki ilk değişmeyi sağlıyan muharrik, üretim güçleridir. Üretim güçlerinin bir unsuru olan üretim araçlarıdır. Üretim ilişkileri, üretim güçlerinin gelişmesinde ayak bağı olmaya başladığında, aralarındaki çatışma da hadsafhaya varır. Üretim biçiminde meydana gelen bir nitelik değişmesi ile bu çatışma çözülür. Bu nitelik değişmesi kendiliğinden değil, mevcut üretim ilikilerinin sürüp gitmesinden yana olan sınıflarla bu üretim ilişkilerinin değişmesinden yana olan sınıfların çatışması ve ikincilerin galebe çalması ile gerçekleşebilir.

Herhangi bir toplumda kısaca değindiğimiz, bu bilimsel kuralların dışında bir değişmeyi hayal etmek, kasıtlı değilse, budalalığın ta kendisidir. Fizik olaylardaki biyolojik olaylardaki determinizm, Sosyal olaylar için de geçerlidir. Örneğin üretim araçlarını henüz hayvan enerjisinden bile yararlanabilecek biçimde geliştirememiş bir toplumda kapitalist toplum düzeni kurma olanağı düşünülemez. Ama üretim araçları buhar enerjisi, akaryakıt yada elektrik enerjisini kullanabilir biçimde gelişmiş bir toplumda, feodal düzen savunucuları, ne kadar hunharlık ederlerse etsinler, artık yolcudurlar demektir.

Toplum olaylarındaki bu determinizm, bizim toplumumuz için de geçerlidir. Yönetimin başında bulunan filanca beyin, filanca pasanın, komisyonucunun, ya da profesörün iyi ya da kötü niyetiyle yorumlayamayız sorunu. Bizim toplumumuzda da son sözü söyleyecek olan üretim biçimidir.

Karaman Halkevi'nin Çalışmaları

ANAYASAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİMİZ ADLI KONFERANS VERİLDİ.

21 Mayıs 1976 Cuma günü İkinci İstasyon Caddesindeki Armağan Düğün salonunda verilen konferansa büyük bir kitle katıldı. Düğün salonu dopdoluydu.

Konferansın açılış konuşmasını yapan başkanımız Halkevlerinin genel tavrını Halkevleri tüzüğüne dayalı olarak açıkladı. Karaman Halkevinin çalışmaları ve Karan Halkevi üzerinde yaratılmaya çalışılan baskılar hakkında bilgi verdi.

Karaman Halkevinin tırmanan faşizan uygulamalar karşısında, halkımızın yanında O'nun içinde olduğunu belirtip Karaman Halkevi anti-faşist anti-emperyalist Kemalist çizgide devrimci yerini almıştır dedi. Artan faşizan uygulamaların amacının yükselen ekonomik-demokratik kitle mücadelelerini doldurmaya yönelik olduğunu belirtti ve yurtsever halkımızı Karaman Halkevinde kenetlenmeye çağırdı.

Kenferansın konuşması «Hukuk Devleti» ve «Karman Halkevi üzerinde yaratılmaya çalışılan baskılar yasamıza göre bir Hukuk Devletidir dedi.

Hukuk Devleti ile Kanun Devleti arasındaki fark gerçekten çok önemliydi. Anayasanın pek çok maddesinin yasayıyasayı yapanlarca ihlal edilmiş olmasının temelindeki nedenlerden biri en azından bu ayırımı bilerek çarpışanların işbirlikci zihniyetiydi.

Hukuk Devleti anlayışı uluslararası bir kavramdı. Bu kavramı benimseyen her devlet insan hak ve özgürlüklerine saygı göstermek zorundaydı' Kanunların özü kesinlikle bu anlayısa ters düsemezdi. Bir devlet kanun Devleti olabilirdi ama Hukuk Devleti olamazdı. Cünkü devlet kendini ayakta tutabilmek için bir takım kanunlara dayanmak zorunda idi.

Devamı 8 sayfada

Halkevinin çalışmaları

Baştarafı 7 sayfada

Ama kanunlar baskıcı, insan Hak ve özgürlüklerini kaldıran faşist nitelikli olabilirdi ve böyle bir devlet olsa olsa kanun devleti olabilirdi. Fakat «Hukuk Devleti» olamazdı.

O halde Ceza yasalarımızın bu anlayış ters düşmesi gerekir. Eğer birtakım konular gelişen toplum anlayışının gerisinde kalmışsa Hukuk Devleti anlayışına ters düşüyor diye bu konuların Anayasaya uydurulması gerekir.

Ne yazıkki biz bahsettiğimiz anlayışı değilde eskimiş anlayışı içeren kanunlara göre Anayasamızın değiştirildiğini bu uğurda Anayasamızın yaz-boz tahtası durumuna getirildiğini görüyoruz. Bundan daha da kötüsü Anayasa bir yanı gösterirken Anayasaya ters düşen bir takım yasalarda birbaşka yanıgösteriyor.

Sözün kısası biz bize benzeriz. Yasalarımızda bize benziyor. Yasa yasa Anayasaya yada Anayasa yasaya ter düşyor.

Konferans sonunda kitle konuşmacıyı soru yağmuruna tuttu.

Konuşmacı konuşmayı bitirdikten sonra tartışma açıldı. Sorunların çoğunun emekci halkımızdan gelmesi belkide konferansın en sevindirici yanıydı. Otuz dolaylarında sorulan sorunların bazıları şöyleydi.

Bir emekçi arkadaş soruyor: «Anayasamızın 46 ncı maddesinde işçiler ve işverenler önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma bunlara serbestce üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptir. Denilmektedir. Durum bu olduğu halde, Karamanda Bumas işyerinde sendikalaşmaya giden işçilerden 15'i işten atıldı. İşveren temsilcisi işçi arkadaşları işsizliğe ve açlığa mahküm etmeye çalışıyor. Bu durum Anayasanın yukarıda bahsettiğim maddesine ters düşmüyor mu?.

Bumasta işçiler DİSK'e geçen Besin-İş Sendikasına üye olmuşlar ve bundan haberdar olan işveren temsilcisi sendikalaşan işçilerden 15 ini işten çıkarmıştı. Bu amaçta çalışan işçilerin tamamının Besin-İş'e üye oldukları ve üç aydır işveren temsilcisiyle mücadelerini yiğitce sürdürdükleri bilinmektedir.

Bir başka arkadaş şöyle soruyordu: «Anayasanın 14'ncü Maddesinde «Hiç kimseye eziyet ve işkence yapılamaz. İnsan Haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulamaz dendiği halde; halkın emniyetini sağlaması gereken kurumlarda işkenceler yapıldığını basından öğreniyoruz. Bu durum Anayasayı ihlâl sayılmaz mı?

Kitleden gelen şu soruyu bilmiyoruz yorumlamaya gerek var mı?

«Anayasanın 1»'nci maddesine Seyahat ve yerleşme hürriyetinden bahsediliyor. Bu maddeye göre şu anda salonda bulunanların hepsi İstanbulda bir ev satın alıp yerleşebilir bir Abant Gölünü gezebilir. Bir Marmariste denize girebilir ve hatta bir Kanadaya bir japon yaya bir Çine gidip gezip görüp gelebilir. Fakat sorarım şimdi. Buralara neyle gidilir? Elbetteki parayla. Şu anda salonda bulunanlardan kaç kişi bu maddi gücü kendinde bulabilir.? Hiç birimiz. Öyle ise Anayasa da hepimize verilen bu hakları kullananlar bu iş için gerekli maddi olanaklara sahip olanlar oluyor.Bu durum

kişi hak ve özgürlüklerinin sadece kitap üzerinde kalmasını durumunu yaratmıyor mu? Bu durum Anayasanın özüne ters düşmüyor mu? özgürlükler varsıllar için olmuyormu?.

YUNUS EMRE...

Baştarafı 6 sayfada

Haberiniz var mı? Halkeviyle yasal yönden baş edemeyenler, yasa dışı baskılarlada başedemeyenler. şu günlerde çirkefce bir yol tuttular.

Şöyle ki, Karamanda olan her tür kötü olayı Karaman Halkevi'ne maletmeye çalışıyorlar.

Bu halk düşmanı satılmış kişiler halkımızı kandırabileceklerini mi sanıyorlar?

Hadi canım sendo..

Sahibi : Karaman Halkevi adına : Remzi Tartan, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : UĞUR ÖZEN, Yönetim, Yazışma ve havale : Karaman Halkevi, Kadirhane geçidi No : 8 KARAMAN

Dizgi ve Baskı Halkımız Matbaası Tel : 17 79 Ereğli/KONYA

Söyleşi'ye Abone ol, Abone bul, Söyleşi'yi oku, okut.

MUSTAFA KEMÂL

diyorki;

Efendiler! Biz bu halkımızı mahfuz bulundurmak, istikbalimizi emin bulundurmak için heyeti umumiyemizce heyeti milliyemizle bizi mahvetmek isteyen «Emperyalizme» Karşı ve bizi yutmak isteyen «Kapitalizme» Karşı heyeti milliyece mücadeleyi caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız.

1 Aralık 1921

FİATI : 250